

Giải pháp sử dụng điều hòa đúng cách để tránh hóa đơn tiền điện tăng vọt trong mùa nắng nóng

08:50 28/05/2026

Thời tiết tại thủ đô Hà Nội và nhiều tỉnh thành phía Bắc đang trải qua những ngày nắng nóng gay gắt với mức nhiệt ngoài trời có lúc chạm ngưỡng 40 độ C. Để đối phó với cái nóng hầm hập duy trì từ sáng sớm đến tối muộn, nhiều gia đình có xu hướng vận hành điều hòa liên tục hết công suất. Tuy nhiên, việc sử dụng thiết bị sai cách dựa trên những thói quen truyền tai nhau có thể đẩy chi phí tiền điện tăng cao gấp hai đến ba lần so với thông thường.

Các chuyên gia điện lạnh cho rằng, nếu không biết cách sử dụng điều hòa, các gia đình có thể đẩy tiền điện tăng cao gấp 2-3 lần những ngày nắng nóng

Để giúp người dân tối ưu hóa hiệu quả làm mát và tiết kiệm tối đa điện năng tiêu thụ, các chuyên gia điện lạnh đã chỉ ra những sai lầm phổ biến và đưa ra các giải pháp vận hành thiết bị một cách khoa học.

Thay đổi những thói quen sai lầm gây lãng phí điện năng

Một trong những sai lầm kinh điển của người dùng là thói quen tắt điều hòa khi phòng đã đủ mát và bật lại khi không khí nóng trở lại với mục đích tiết kiệm điện. Thực tế, cơ chế này khiến máy nén phải liên tục khởi động lại từ đầu và chạy kích dòng để kéo nhiệt độ phòng xuống, dẫn đến việc tiêu tốn điện năng gấp nhiều lần so với việc duy trì máy chạy ổn định.

Tương tự, thói quen đặt chậu nước trong phòng điều hòa với kỳ vọng phòng sẽ mát nhanh hơn và tiết kiệm điện hơn cũng được xác định là hoàn toàn sai lầm. GS.TS Nguyễn Đức Lợi, Hội Khoa học kỹ thuật lạnh và điều hòa không khí Việt Nam, phân tích rằng việc đặt chậu nước không hề có ý nghĩa tiết kiệm điện, trái lại còn làm gia tăng lượng điện tiêu thụ. Nguyên nhân là do hệ thống điều hòa phải tốn một lượng công suất lạnh để làm bốc hơi nước trong chậu, sau đó lại phải làm ngưng tụ lượng hơi nước này tại dàn lạnh. Giải pháp đặt chậu nước chỉ thực sự cần thiết khi sử dụng chế độ sưởi ấm vào mùa đông để bù đắp độ ẩm thiếu hụt.

Bên cạnh đó, việc cài đặt nhiệt độ quá thấp ở mức 18 đến 20 độ C cũng được khuyến cáo là không nên. Hành vi này không chỉ hao tổn điện năng lớn mà còn làm độ ẩm trong phòng sụt giảm mạnh, dễ gây ra các bệnh lý về đường hô hấp. Khung nhiệt độ trong nhà hợp lý và kinh tế nhất được các chuyên gia xác định là từ 26 đến 28 độ C, ngay cả khi nhiệt độ ngoài trời đạt 40 độ C. Vào ban đêm, người dùng nên kích hoạt chế độ Sleep hoặc đặt nhiệt độ ở mức 29 độ C, đồng thời hạn chế nằm đệm dày hay đắp chăn quá ấm.

Quy trình vận hành thông minh và tối ưu hóa không gian phòng

Để phòng đạt độ mát lý tưởng một cách nhanh chóng mà vẫn tiết kiệm điện, người dùng có thể áp dụng quy trình làm lạnh sâu ban đầu bằng cách bật máy ở nhiệt độ thấp hoặc sử dụng chế độ Powerful. Sau khoảng 20 phút vận hành hết công suất để hạ nhiệt nhanh, người sử dụng cần chủ động tăng nhiệt độ về đúng mức cài đặt tiêu chuẩn. Ngoài ra, việc mở cửa phòng và bật quạt gió từ 10 đến 15 phút trước khi khởi động điều hòa sẽ giúp xua bớt khối khí nóng tích tụ trong phòng. Việc duy trì quạt ở số nhỏ trong suốt thời gian bật điều hòa cũng giúp hơi lạnh được lưu thông đều và cân bằng nhanh hơn.

Yếu tố kiểm soát các nguồn nhiệt xâm nhập vào không gian sống cũng đóng vai trò quyết định đến hiệu suất của máy. Các gia đình nên cô lập triệt để nguồn nhiệt từ ánh nắng mặt trời bằng cách sử dụng rèm cửa dày, rèm dán cách nhiệt hoặc màn tre tại các khu vực cửa kính nhằm ngăn chặn hiện tượng hấp thụ nhiệt. Đồng thời, việc tắt bớt các hệ thống chiếu sáng nhân tạo không cần thiết như đèn sợi đốt, đèn chùm và tận dụng nguồn sáng tự nhiên vào ban ngày sẽ giảm bớt lượng nhiệt tỏa ra, giúp điều hòa không bị rơi vào trạng thái hoạt động quá tải.

Bảo dưỡng định kỳ và tiêu chuẩn lắp đặt kỹ thuật

Về mặt kỹ thuật vận hành, các kỹ thuật viên điện lạnh khuyến cáo người dân cần chú ý đến việc lấy gió tươi để bảo đảm sức khỏe và tránh cảm giác bí bách khi ngồi điều hòa lâu. Phương án tối ưu là để một khe hở nhỏ vừa đủ để đón gió tươi, hoặc chủ động cho điều hòa nghỉ ngơi sau mỗi 4 đến 5 tiếng hoạt động liên tục để mở cửa thông gió cho căn phòng trước khi tiếp tục chu kỳ làm lạnh mới.

Công tác vệ sinh và bảo dưỡng thiết bị cũng cần được thực hiện thường xuyên thay vì chỉ duy trì một vài lần trong suốt mùa hè. Các gia đình nên tự vệ sinh phin lọc không khí tại dàn lạnh với tần suất từ 2 đến 3 tuần một lần để bảo đảm lưu lượng gió lưu thông. Định kỳ hằng năm, hệ thống dàn nóng và dàn lạnh tổng thể cần được thợ kỹ thuật vệ sinh chuyên sâu. Đối với các hộ gia đình sinh sống tại những khu vực có mật độ bụi bẩn cao như gần đường lớn hay công trường xây dựng, tần suất vệ sinh hệ thống dàn nóng cần được tăng cường nhiều lần hơn.

Cuối cùng, ngay từ khâu thiết kế ban đầu, chủ nhà cần đặc biệt lưu ý đến các tiêu chuẩn lắp đặt để đạt hiệu quả tiết kiệm điện lâu dài. Việc tính toán chính xác để máy đủ tải lạnh, ưu tiên lựa chọn các dòng máy chính hãng sở hữu công nghệ biến tần Inverter là rất quan trọng. Quá trình lắp đặt phải bảo đảm các tiêu chí kỹ thuật khắt khe như đường ống dẫn gas ngắn nhất, độ chênh lệch chiều cao giữa dàn nóng và dàn lạnh là nhỏ nhất, sử dụng vật tư chính hãng đúng chủng loại và được thực hiện bởi đội ngũ thợ lành nghề.

Tâm An